

# УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library— City

## UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:  
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:  
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 90.

СУБОТА, 10. ЛИСТОПАДА 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, NOVEMBER 10th, 1923.

No. 90.

VOL. V.

### В ПОЛЬЩІ ВИБУХЛИ КРОВАВІ РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ.

#### В БОРЬБІ МІЖ СТРАЙКУЮЧИМИ РОБІТНИКАМИ І ВИПСОМ В КРАКОВІ УБИТО 25 ОСІБ.

ВАРШАВА, 7. листопада. — Під час страйку залізничних робітників прийшло до заворушень і кидання бомб. В боротьбі між страйкуючими робітниками а поліцією і військом убито 22 особи і кількадесят ранено. Заворушення вибухли поміж того, що соціалісти згодилися відкликати страйк в заміну за обіцянку правительства відтягнути з залізничного війська.

Найгрізніше заворушення було в Кракові, де товпа окружила і розоружила компанію піхоти. Жовнірам прийшла на поміч кавалерія, яка почала розправлятися з товпою. В боротьбі убито 20 осіб. Більшість убитих були жовніри, між ними трох офіцерів.

Краків був сценою комуністичної пропаганди найактивнішого рода. Як подає правительство, ця пропаганда була керована людьми з заграниці.

В головній квартирі соціалістів у Варшаві вибухла вчора бомба і убила портера та ранила сторожа. Ця подія заармувала ціле місто, однак не було більше ніяких клопотів.

По містах поліційну службу сповняє військо і нема відомостей про дальші заворушення.

#### МІСТО КРАКІВ БУЛО ПІД КОНТРОЛЕЮ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ.

ВАРШАВА, 7. листопада. — Провірені числа жертв, упавших під час заворушень страйкуючих залізничників, вказують, що убитих було 25, ранених тяжко 50 і ранених легко 30.

Автентичний опис заворушення в Кракові каже, що заворушення почалося у вівторок рано, коли поміж заборони мітингів під голім небом збиралася велика товпа і проти неї вислали військо і поліцію, щоби її розігнати. Однак жовніри перешли на бік демонстрантів і полишили поліцію саму.

Збитована товпа прогнала дві ескадри кавалерії і захопила воєнну техніку, що була проти неї вислана, та обняла контролю над більшою частиною міста. Місто находилося в руках бунтівників доки не прибуло військо, вислане варшавським правительством. Як подають відомости з Кракова, військо прибуло до міста пізнім днем і до вечера всіло цілковито привернути спокій.

Сподіються, що до завтра місто буде знова нормальне.

#### В ПОЛЬЩІ Є ТЕПЕР БОГАТО СТРАЙКІВ.

ВАШІНГТОН, 30-го жовтня. — Секретар Гюз отримав від американського міністра в Польщі телеграму, в якій говориться, що в Польщі є тепер дуже багато страйків. Промисловість краю спараліжована. Кажуть, що причиною страйків є комуністична агітація серед польських робітників.

Найбільше клопоту має правительство з залізничниками. Вони добре організовані і виходять на генеральний страйк кожний другий місяць. Роблять це тому, що польська валюта паде на долину і вони домагаються за свою працю платити відповідно до ціни на середній поживні.

Щоби запобігти страйкам на залізницях, польське правительство зарядило мобілізацію залізничників, яким абсолютно забороняється страйкувати.

Робітничі газети і журнали заборонені. Свобода слова також скасована. Правительство видає відозву до населення, в якій старается пояснити причину страйків.

Положення польських робітників є дуже критичне майже в усіх закутках польської республіки. Реакційне правительство Вітоса переслідує найменші прояви робітничого життя і арештує та без ніякої причини передержує в тюрмах велике число свідомих робітників. Польські соціалісти скинули до Кракова робітничий конгрес, щоби порадитися, як запобігти лихovi. Правительство перестрашилося конгресу і пісало "туди своїх представників, щоби слізнами, чи не носить цей конгрес революційної марки.

#### СТРАЙК ТКАЧІВ ТРЕВАЄ ДАЛЬШЕ.

ВАРШАВА, 30. жовтня. — Подорожні, які прибули сюди з Лодзі оповідають, що давно розпочатий страйк ткачів в тім місті триває далі. Фабрики стоять замкнені вже кілька місяців. Власники старалися оперувати ткальні при помочі скебів, але зорганізовані робітники не допустили до цього. Вони напали й добре протрпалі страйколомів і ті забралися з міста.

Власники ткацьких фабрик в Лодзі йдуть наперекір робітникам на кожнім кроці. Вони доносять до правительства, що ткачі большевничать та стоять в порозумінні з Третім Інтернаціоналом в Москві, який має помагати фінансово страйкерам.

Правительственні агенти роблять наїзди на робітничі організації в Лодзі і масово арештують страйкуючих робітників та безпідставно передержують їх в тюрмах по кілька місяців.

В Польщі всюди панує доярня і страйкуючі польські робітники страшно бідують. Мимо переслідувань із стори правительства, робітники устроюють демонстрації й домагаються отворення ткацьких фабрик. Як що власники не пустять в рух заводів, то надходячої зими многим робітникам грозить голодова смерть.

#### ГОЛОВОДІВ ЗАВОРУШЕННЯ В ЛОДЗІ.

ВАРШАВА, 3. листопада. — В місті Лодзі прийшло до важних голодових заворушень. Після демонстраційного походу головними вулицями міста, товпа кинулася на склепи з поживою і почала їх гра-

### МАСОВІ РЕВІЗИТІ І АРЕШТОВАННЯ У ЛЬВОВІ.

Арештовано всіх 70 осіб. — Редакцію "Землі і Воли" та інших робітничих газет замкнено і опечатано.

ЛьВІВ, 18. жовтня. — Попередньої і цієї ночі переведено ревізити в редакціях "Земля і Воля", "Трубина Роботників", "Жизнь" і в організаціях "Союз пролетаріату міст і сіл". Названі редакції і організації "Союза" зачинено й опечатано.

Переведено ревізити у кількадесят приватних мешканнях (як звичайно: від 2-го год. вночі починаючи до ранка) і арештовано до 70 осіб. Між арештованими є: Антін Чернецький, Ілля Калитинський, Степан Рудик, Осип Волинець, Кирило Вальницький, Павло Гарасимів, Андрій Лагота, Володимир Машків, Андрій Навроцький, багата залізничник, Жидів і Поляків, запідозрілих у комуністичній акції. Між арештованими був надрадник Добрянський, якого вже випустили.

Дня 16. жовтня поліція відвідала 3 рази помещання Ол. Бабія і В. Бобинського, але обидвох не застала дома. (Між арештованими є наш львівський кореспондент. — Ред. "У.Р.В.")

### В ЦІЛІЙ ПОЛЬЩІ АРЕШТОВАНО 1.500 ОСІБ.

Львівські газети з 20. жовтня ц. р. приносять такі відомости про арештовання в Польщі:

По данім, які видвигнуто на соймовій арені, дотепер арештовано півтора тисячі людей, особливо запідозрілих в симпатіях до комунізму. Однак арешти йдуть даліше — згідно з обіцянкою премієра Вітоса. За кілька днів можуть вони досягнути подвійної й потрійної кількості.

Сюгарічні арешти значно відрізняються від минулорічних. Вони не обмежуються Галичиною, але перенеслися на цілий терен польської республіки, а одіодноно вони втрапили виключно українську зараску а — напавки — стали інтернаціональними. На українських землях переведено трусів й арешти не тільки у Львові, Станіславові, Тернополі, Перемишлі, Бориславі і інших східно-галицьких місцевостях, але — як свідчить інтерпретація Українського Клубу з 16. жовтня — також в Срнах, Луцьку і Холмі. Як засвідчує згадана інтерпретація, державна поліція в Срнах на приказ головної поліційної команди у Варшаві розпочала 13. жовтня трусів й арешти серед населення. Арештовано 105 осіб, головно селян і робітників. Поліція забирала людей, що з худобою були при праці в полі, в тартаках, витягано з помещань. Арештованих біто.

В Луцьку почалися арешти 16. жовтня в театрі "Кронштайна" в часі вистави. Арештовано головно членів тов. "Прогресса". Із суфлерської будки витягнуто суфлера Олександра Дробана, на сцені арештовано артистів-аматорів Сергія Дробана і Миколу Дублянського. В українській книгарні "Нива" теж переведено трусів і арештовано секретара посольського клубу в Луцьку Грицька Гладкого, в редакції тиж-

#### НАВЕРНЕННЯ ОТАМАНА ТЮТЮНИКА.

МОСКВА, 28. жовтня. — Провідник українських контрреволюційних ватаг, отаман Тютюнник, який служив під Петлярою в його протибольшевицькій кампанії в 1921 році, звернувся до правительства Радянської України з проською, щоби йому і його товаришам було дозволено повернутися на Україну.

Як доносять, Тютюнник дав як закладників членів своєї родини та передав радянському правительству документи, які вказують на участь Франції і Польщі в контрреволюції на Україні.

ЛОНДОН, 31. жовтня. — З Берліна доносять, що там прибув командант совітської армії Тухачевський. Він приїхав до Берліна літаком.

Заграничні політики в Німеччині є того переконання, що російський військовий гість прибув до Німеччини в звязи з загальною кризою, яка панує тепер в цілій середній Європі.

### НІМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ УСТУПИЛИ З УРАДУ.

Після вислання німецьким центральним правительством війська до Саксонії і насильного усунення саксонського комуністично-соціалістичного правительства, німецькі соціалісти вислали до правительства Штреземана такі домагання: 1) усмирення Баварії, 2) виключення монархістичних офіцерів з армії, 3) відкликання федерального війська з Саксонії і 4) знесення воєнного стану.

Правительство не згодилось сповнити ці домагання і в наслідок того соціалістична партія відкликала з федерального кабінету трох своїх міністрів. Свої резигнації зложили канцлерови Штреземанови міністри: Зольман (внутрішніх справ), Шмідт (заступник канцлера) і Радбрух (справедливості).

Ліві соціалісти ждали також виключення з партії президента німецької республіки Еберта, однак під напором правих вони зі своїми домаганнями не уступили.

#### В БЕРЛІНІ ЗАРОВАНО ПО-ВЕРХ 1.000 СКЛЕПІВ

Минувшого понеділка і вівторка товпи голодних робітників в Берліні зрабували більше як 1.000 склепів, переважно жидівських. Рабунки мали характер антисемітський. Жидів турбовано на вулицях, а навіть біто, з інших знова здирано одягу.

#### БЕРЛІН ВИСИЛАЄ ДО БАВАРІЇ ВІЙСЬКО.

Баварські фашисти почали агромадувати над границею Турингії свої банди, які є добре уоружені. Піварядові обчислення кажуць, що згромаджено два рєгіменти цього нерегулярного війська. В виду цього центральне правительство в Берліні вислало на баварсько-турингійську границю три рєгіменти кравової оборони. Це військо буде до помочи турингійській поліції і його завданням буде не допустити до наступу баварських фашистів.

#### АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ В ГАМБУРГУ.

Поліція в Гамбургу зробила наїзд на тайне комуністичне зібрання і арештувала 30 комуністичних провідників.

ЛІСБОНА, 30. жовтня. — Португальський кабінет на чолі з премієром Антоніо Марія Сілвейо сьогодні зрезигнував.

#### ШЕСТА РІЧНИЦЯ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Заходом Робітничої Партії Канади відбудеться в неділю, дня 11-го листопада о годині 2.30 пополудні в Колумбія Театрі (на Мейн улиці коло Логен)

#### КОНЦЕРТ-МІТІНГ ДЛЯ ВІДСВЯТКОВАННЯ ШЕСТОЇ РІЧНИЦІ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Промовляти будуть т.т. Пеннер і Робертсон. В концертній програмі виступлять хор і мандолинова оркестра з Укр. Роб. Дому як також будуть і інші інтересні точки на програмі. Приходить якнайчисленніше і клячте, своїх знакомих!

### РІДКИЙ ГІСТЬ У ВІННІПЕГУ.

Діаємося з нашими читачами радієвою вісткою, що відомий робітничий письменник знайний широкому загалови, як М. Ірчан, в переїзді з старого краю через Вінніпег, буде присутній в суботу 10. листопада 1923 в Українському Робітничому Домі на виставі своєї драми з життя галицьких повстанців: "Дванадцять". В неділю 11. листопада, на Концерті в честь розстріляних польськими панами т.т. Мельничука і Шеремети, тов. Ірчан виголосить реферат про обхор банький друг розстріляних Борнів і прожив з ними цілі роки на фронтах проти польських окупантів.

Також задумує тов. Ірчан в найблизших днях дати широкий докладний і весторонній реферат у Вінніпегу на тему: "Українсько-польська війна в 1918—1920 році". Це буде не тільки вірна, безсторонна характеристика збройної боротьби українського народу Галичини з шляхетською навагою, але й докладні описи боїв, відступів та кішчової катастрофи. Беручи під увагу, що тов. Ірчан брав цілий час активну участь в визвольній боротьбі як Український Січовий Стрільгерів. Тов. Ірчан — дуже ранений польськими кулями, задуманий ним реферат буде для українських робітників живою історією.

### УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ ЦЕГО СЕЗОНУ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відіграється —

#### В СУБОТУ, ДНЯ 10-ГО ЛИСТОПАДА

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

нову знамениту драму в 5. діях відомого пролетарського письменника М. Ірчана п. н.

## ДВАНАЙЦЯТЬ

в якій змальована боротьба революційної ватаги, під проводом Мельничука, Шеремети і Цепка, в Східній Галичині. Автор — близький товариш героїв своєї драми — дає чудовий і вірний малюнок боротьби безсмертної слави ватаги дванадцятьох революціонерів і героїської смерті її провідників. Драма "Дванадцять" написана спеціально для Драматичного Кружка У.Р.Д. в Вінніпегу і ставиться на сцені перший раз в цій сезони. Ширість скрізь вістку про виставу цієї драми.

Пояснення сцен: — Дія перша: в лісі, приготування до нападу. — Дія друга: напад на двір. — Дія третя: зневіра і погон Мельничука. — Дія четверта: смерть Івана Цепка. — Дія пята: суд в Чорткові і смерть Мельничука і Шеремети.

Вся акція драми відбувається в місяці жовтні-листопада 1922 року в Галичині.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при насі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

#### В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА

В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

## Концерт-Мітінг

зі слідующею програмою:

- |  |   |
|--|---|
| Часть I.                                 |   |
| 1. Жалібний марш                         | — відспіває група дічат в супроводі гри на мандолинах |
| 2. Дванадцять                            | — деклямація — А. Мойскова                            |
| 3. Ов та зажурились стрільці червоної    | — мішаний хор   |
| 4. Визвольна боротьба в Східній Галичині | — Реферат — М. Ірчан                                  |
| 5. Вперед, вперед                        | — мішаний хор   |
| Часть II.                                |   |
| 6. Вічний революціонер                   | — мішаний хор   |
| 7. Чорна хмара                           | — деклямація — Ю. Василькова                          |
| 8. Фінал                                 | — мішаний хор   |
| 9. Мрій — солю скрипкою                  | — Івса Кучий  |
| 10. Варшавянка                           | — відспіває група дічат в супроводі гри на мандолинах |

Початок точно о годині 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!